

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОНКОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

За даними державної звітності, наданими Центром медичної статистики МОЗ України

В 2015 році в Україні функціонували 31 онкологічний диспансер, 1 онкологічний центр у м. Київ, 1 міська онкологічна лікарня в м. Дрогобич Львівської області, 606 онкологічних відділень та кабінетів (Табл. М1, М2). Кількість онкологічних диспансерів та ліжок у порівнянні з 2014 р. збільшилась за рахунок одного закладу Луганської області (520 ліжок) (Табл. М5). В онкологічних диспансерах у 2015 році було розгорнуто 8587 ліжок, в т.ч.: 6364 онкологічних для дорослих, 30 онкологічних для дітей, 1889 радіологічних; структура розподілу ліжок не змінилась.

В усіх лікувальних закладах МОЗ України кількість онкологічних ліжок для дорослих в 2015 р. зросла до 8210 (1,93 на 10 тис. населення), для дітей – до 292 (0,44 на 10 тис. дітей), радіологічних і рентгенологічних ліжок – до 2179 (0,51 на 10 тис. населення) (Табл. М3). Загальний ліжковий фонд для лікування онкологічних хворих порівняно з 2014 роком збільшився на 510 ліжок за рахунок закладів Луганської, Миколаївської, Рівненської та Чернігівської областей при одночасному скороченні таких ліжок у Львівській, Одеській, Сумській та Херсонській областях (Табл. М4). Забезпеченість ліжками для лікування онкологічних хворих на 10 тис. населення зросла до 2,5 ліжок, показник забезпеченості ліжками для лікування онкологічних хворих в 2015 р. склав 79,6 на 1 тис. захворілих, тобто порівняно з 2014 роком зріс на 4 ліжка, проте приведені показники не враховують великої кількості тимчасово переміщених осіб, які не зараховуються до кількості населення, що захворіло або обслуговується, у регіонах тимчасового проживання.

Середнє число днів роботи онкологічного ліжка становило в Україні в середньому 354,6 дня (Табл. М6). З суттєвим перевантаженням у 2015 році працювали онкологічні ліжка для дорослих у Донецькій, Київській, Кіровоградській, Чернівецькій областях та м. Київ, найменш завантаженими були онкологічні ліжка в Закарпатській, Івано-Франківській і Полтавській областях. Середня тривалість перебування хворих на онкологічному ліжку складала 10,5 днів - від 7,3 в Харківській області до 14,5 у Миколаївській. Найбільше навантаження на радіологічне ліжко було зареєстровано у Черкаській області та м. Київ (467,7-481,1 днів на рік) при середній завантаженості 372,3 дні. На радіологічному ліжку хворі перебували в середньому 22,1 дня - від 18,0 в Донецькій області до 29,8 у Львівській (Табл. М6).

В 2015 році в системі онкологічної служби України загальна кількість лікарів-онкологів збільшилась до 1682 осіб (на 0,01 на 10 тис. населення), в тому числі на одного дитячого онколога, на 16 осіб зменшилась кількість лікарів-радіологів (Табл. М7). Найвищим рівень забезпеченості населення лікарями-онкологами був у м. Київ, Вінницькій, Львівській, Тернопільській, Чернівецькій областях (0,50-0,79 на 10 тис. населення), лікарями-радіологами - у м. Київ, Запорізькій та Вінницькій областях (0,15-0,23 на 10 тис. населення). Забезпеченість онкологами дитячого населення була найвищою у м. Київ, де працює майже половина всіх дитячих онкологів країни. В 2015 році 73,4% лікарів-онкологів мали атестаційну категорію, в тому числі 42,7% – вищу категорію, при цьому питома вага онкологів вищої кваліфікаційної категорії складала половину і більше від загальної кількості (50,0-73,0%) у Житомирській, Закарпатській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Тернопільській та Чернігівській областях (Табл. М8).

У 2015 р. в Україні діяло 48 радіологічних відділень та кабінетів, оснащених 39 довгофокусними і 42 короткофокусними рентгено-терапевтичними апаратами, 94 дистанційними гамма-терапевтичними апаратами, 10 лінійними прискорювачами (Табл. М9). Забезпеченість апаратами променевої терапії в 2015 р. складала 14,7 на 10 тис. захворілих; у Запорізькій і Рівненській областях цей показник (245,7-30,9 на 10 тис. захворілих) суттєво перевищував забезпечення в інших регіонах, одночасно він був дуже низьким у Київській та Харківській областях (5,4-6,4 апарати на 10 тис. захворілих).

Ендоскопічна служба МОЗ в Україні у 2015 р. складала 868 ендоскопічних відділень та кабінетів, що були обладнані 2578 апаратами (Табл. М10). Середнє навантаження у 2015 р. на один гастроскоп складало 881,8 досліджень, на один бронхоскоп – 277,8 і на один колоноскоп –

261,4 дослідження; один лікар-ендоскопіст в середньому виконав 1627 досліджень за рік. Найбільше навантаження на один гастроскоп було в Івано-Франківській та Чернівецькій областях (1494-1504), на один бронхоскоп – в Івано-Франківській області та м. Київ (604,7-624,6), на один колоноскоп – у Херсонській області (420,5), найменш завантаженими такі апарати були, відповідно, у Донецькій та Луганській областях (417,5-437,7 гастроскопій), Одеській області (85,8 бронхоскопій) та Хмельницькій області (61,9 колоноскопій). Найбільшу кількість досліджень в розрахунку на одного лікаря-ендоскопіста було зареєстровано у Черкаській та Чернігівській областях (2005-2079 гастроскопій), Миколаївській та Запорізькій областях (203-224 бронхоскопії), Миколаївській області (193 колоноскопії).

У 2015 р. кількість мамографічних апаратів збільшилась до 289, мамографічних обстежень було виконано 595 003. Найбільшим річне навантаження на один апарат було у Херсонській, Волинській та Черкаській областях (3942,3-5313,9 досліджень), що в 1,9-2,6 рази вище, ніж в середньому в Україні (**Табл. М11**). Найбільш інтенсивно мамографічні обстеження проводились у Волинській, Кіровоградській, Херсонській та Черкаській областях (599,4-882,7 обстежень на 10 тис. жіночого населення), найнижчий рівень мамографічного обстеження населення зареєстровано у Івано-Франківській, Луганській, Полтавській, Тернопільській, Хмельницькій областях (58,6-82,3 обстежень на 10 тис. жіночого населення).

В 2015 році в Україні збільшилась до 37 одиниць мережа цитологічних лабораторій, де було виконано в середньому 3398,5 досліджень на 10 тисяч населення (**Табл. М12**).

Таким чином, матеріально-технічна база онкологічної служби в 2015 році в Україні в цілому майже не зазнала змін, при цьому в ряді регіонів вона, як і раніше, залишається на незадовільному рівні.

Таблиця М1 - Мережа закладів охорони здоров'я України, в яких розміщені онкологічні та радіологічні ліжка

Заклад	Онкологічні для дорослих		Онкологічні для дітей		Радіологічні	
	закладів	ліжок	закладів	ліжок	закладів	ліжок
Всього	63	8210	27	292	38	2179
Національний інститут раку	1	499	1	45	1	56
Онкологічні диспансери	31	6364	5	30	29	1889
Київський міський онкологічний центр	1	430	1	40	1	134
Обласні лікарні	5	218	-	-	3	15
Харківський обласний центр урології та нефрології	1	60	-	-	1	20
Дитячі обласні лікарні	-	-	19	172	-	-
Міські лікарні	12	394	0	0	2	25
Дрогобицька міська онкологічна лікарня	1	55	-	-	-	-
Дитячі міські лікарні	-	-	1	5	-	-
Запорізька лікарня швидкої допомоги	-	-	-	-	1	40
Центральні районні лікарні	11	190	-	-	-	-

Таблиця М2 - Кількість онкологічних відділень (кабінетів) та оглядових кабінетів в ЛПЗ України

Адміністративна територія	Онкологічні відділення (кабінети)	Оглядові кабінети
Україна	606	1 011
АР Крим	-	-
Вінницька	31	36
Волинська	19	26
Дніпропетровська	37	40
Донецька	19	33
Житомирська	23	30
Закарпатська	16	48
Запорізька	30	22
Івано-Франківська	23	50
Київська	18	40
Кіровоградська	19	44
Луганська	14	15
Львівська	30	202
Миколаївська	18	30
Одеська	40	46
Полтавська	33	41
Рівненська	22	25
Сумська	16	44
Тернопільська	21	11
Харківська	44	58
Херсонська	20	24
Хмельницька	29	35
Черкаська	29	37
Чернівецька	17	17
Чернігівська	24	39
м. Київ	14	18
м. Севастополь	-	-